

Josep M. Font i Rius, Jurista i historiadore del dret.

per JOAN SANTACREU I SIMON

En aquesta selecció de treballs del professor Font i Rius n'hi destaquen alguns de dedicats al Berguedà.

Estudis sobre els drets i institucions locals en la Catalunya medieval

per Josep M. Font i Rius

Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona. Barcelona 1985

Josep M. Font i Rius (Barcelona, 1915), jurista i historiadore del dret (des de 1954 ha estat titular de la càtedra d'Història del Dret de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona), ha dedicat la major part de la seva llarga i fecunda labor investigadora a l'estudi dels problemes jurídics de la conquesta cristiana i dels orígens dels municipis catalans. Entre les seves obres cal destacar *Cartas de població y franquicia de Cataluña*, en dos volums (Barcelona, 1969-1983), una de les fites més importants de tota la historiografia catalana sobre l'època medieval.

Amb motiu de la seva jubilació acadèmica, es creà una Comissió per a retre-li homenatge, integrada per diversos profes-

sors de la Universitat de Barcelona i presidida per Antoni M. Badia i Margarit, a iniciativa de la qual s'ha editat recentment el llibre objecte d'aquest comentari. Es tracta d'una selecció de treballs del professor Font i Rius, publicats a partir de 1945, dedicats a l'estudi de la gènesi, constitució i juridització de les comunitats locals en la Catalunya medieval. Entre el conjunt d'articles destaquen, pel que fa referència al Berguedà, *Franquicias urbanas medievales de la Cataluña Vella* (ps. 11-34), *Orígenes del régimen municipal de Cataluña* (ps. 281-560), *La administración financiera en los municipios catalanes medievales* (ps. 611-638) i *Franquicias locales en la comarca del Alt Berguedà* (ps. 35-54). Aquest da-

rrer treball, el que més específicament tracta la nostra comarca, és una interessant comunicació presentada al II Congrés d'Estudis Pirenaics (Luchon-Pau, 1954) que versa sobre les característiques de la repoblació i enfranquiment de diverses localitats de l'Alt Berguedà al segle XIII i el contingut institucional de les *cartes de franquicia* atorgades a aquelles localitats, fonamentalment degudes a l'autoritat dels barons de Pinós i Mataplana i algunes també al senyor de Berga i als Templers.

Joan Santacreu i Simon, llicenciat en Dret

Addenda a «El Far, Sant Ciprià de Fígols i Sant Salvador del Jou

Rectificació al Dossier del número 15 de L'EROL

En la pàgina 32 de L'EROL número 15, hom llegeix, sota el títol «L'Ordre de l'Hopital al segle XVIII» «Mentre les fàbriques tèxtils comencen a establir-se amb certa importància, especialment a Berga, des del 1743 amb un sistema *capitalista*...». Caldria substituir la paraula subratllada (que pot donar una visió falsa del moment històric tractat) per «pre-industrial».

En l'article històric de L'Erol n.º 14 titulat *El Far, Sant Ciprià de Fígols i Sant Salvador del Jou* es fa esment de *Cal Cornelaire*; acceptant l'hipòtesi que aquest nom podria derivar de corn (el qui sona el corn, el cornelaire) en parlar de la seva possible relació amb la casa del Far, però res més lluny de tot això. Pocs dies després de la seva publicació vam poder saber que el nom de *Cal Cornelaire*, d'aquesta casa, li vé perquè molts anys enrera els seus estendants es dedicaven a fer cornelers (nances de les portadores empleades en la verema) així m'ho va explicar el sen-

yor Miquel Sala Bartés (natural de la Poble i resident a Terrassa) home aficionat a la història i coneixedore d'aquest indret, donant-se en aquest cas la casualitat que els avantpassats de la seva muller procedien d'aquesta casa i així sempre ho havia sentit explicar.

Agraïm al senyor Sala l'atenció que ha tingut de fer-nos-ho saber, donant resposta al que dèiem al cloure el nostre article.

Ramon i Jaume Corominas